

Tilhørighet: Sikkerhetsutvalget i Den norske kirke				
	Retningslinjer for overføring av gudstjenester på internett	Ansvarlig: Sikkerhetsutvalget	Dokument id: 0.0.0	
		Utarbeidet av: Nils G. Indahl	Dato: 12.02.20	Revisjon: 1.0
		Godkjent av: Sikkerhetsutvalget	Dato: 27.05.20	Side: 1 av 3

Denne anbefalingen tar utgangspunkt i retningslinjer som ble utformet av KA (Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter) i samarbeid med Kirkerådet i november 2019. I denne revisjonen er hensynet til deltakernes personvern omtalt mer inngående.

Om menigheten (og formålet)

* Gudstjenesten er en sentral kirkelig handling. En rekke medlemmer av kirken kan ikke være fysisk tilstede i kirkebygningen, for eksempel fordi de er langt unna eller bor på institusjon. For at også de skal kunne benytte sin rett til å utøve religion og overholde religiøse skikker,¹ overfører kirken gudstjenester via internettet (såkalt strømming).

* Den norske kirke behandler personopplysninger i *allmennhetens interesse* med behandlingsgrunnlag i personvernforordningens artikkel 6 (1) (e), artikkel 9 (2) (g) og i overensstemmelse med folkeretten og EØS-retten².

* For å ivareta kirkegjengernes personvernrettigheter, er det nødvendig å informere de registrerte om hvordan menigheten behandler deres personopplysninger (formålet, hvilke personopplysninger, og når opplysningene blir slettet). Vi anbefaler at det både henges opp informasjon om overføringen ved inngangen og at det informeres muntlig før selve gudstjenesten starter. Det bør samtidig opplyses om hvor man kan sette seg for ikke å bli eksponert. Dette kan også merkes fysisk med skilt/lapper i benkene. For eksempel kan den som setter seg bak femte rad unngå å bli filmet.

* Det som skjer i gudstjenesten er en del av den kirkelige handlingen, og det er derfor ingen spesielle handlinger som ikke kan filmes og overføres.

* Begravelser/bisettelser er å regne som en gudstjeneste fordi de gjennomføres av en prest og med kirkelig liturgi. Kirken er da behandlingsansvarlig og eventuelt gravferdsbyrå er å regne som databehandler.

* Vi oppfordrer imidlertid til å unngå nærbilder av barn, inkludert dåpsbarn. Vi anbefaler også å innhente samtykke til overføring av dåp fra de involverte, slik at den gledelige begivenheten ikke overskygges av eventuelle reaksjoner på filmingen.

* Som hovedregel anbefaler vi at nattverd vises bakfra i form av et oversiktsbilde. Det bør unngås nærbilde av personer som mottar nattverd foran alteret.

* Punktene over har også en praktisk side: Dersom man passerer grensen fra *situasjon* til *nærbilde* ved for eksempel dåp og nattverd, vil man av personvern hensyn trenge å dokumentere at man har samtykke for å kunne lagre opptak.

¹ Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (art 9) og EUs charter om grunnleggende rettigheter (art 8 og 10).

² EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5e (forordning [\(EU\) 2016/679](#)) om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger, se særlig fortalepunkt 55.

Tilhørighet: Sikkerhetsutvalget i Den norske kirke				
	Retningslinjer for overføring av gudstjenester på internett	Ansvarlig: Sikkerhetsutvalget	Dokument id: 0.0.0	
		Utarbeidet av: Nils G. Indahl	Dato: 12.02.20	Revisjon: 1.0
		Godkjent av: Sikkerhetsutvalget	Dato: 27.05.20	Side: 2 av 3

Om ansatte (og lagringstid)

* Å være ansatt i kirken innebærer offentlig eksponering i gudstjenesten, også dersom gudstjenesten overføres på nett eller via andre kanaler. Vi anbefaler likevel at temaet luftes åpent og at de som vegrer seg mot overføring får slippe dersom dette er praktisk mulig.

* Lagring av opptak (ut over en rimelig minimumstid) vil som regel innebære lagring av personopplysninger. Dette må det derfor frivillig og aktivt gis samtykke til.

* I informasjonen som gis ved inngangen, bør menigheten/fellesrådet ha besluttet hvor lenge opptaket skal lagres og når det skal slettes. En gudstjeneste bør kanskje som utgangspunkt være tilgjengelig samme dag hvor den fant sted? I noen tilfeller bør opptaket kanskje være tilgjengelig frem til neste gudstjeneste - og deretter slettes. Her må hver menighet/fellesråd beslutte ut fra en helhetsvurdering. Lagringstiden bør være så kort som mulig ut fra formålet med behandlingen.

Om bruk av musikk

* Overføring av musikk forutsetter avtale med rettighetshavernes organisasjon Tono. Samtidig og uendret strømming av gudstjenester på nettside, Facebook eller lignende, koster et fast beløp per gang. Det har ingen betydning om overføringen er fritt tilgjengelig eller til et begrenset publikum, slik som for eksempel et aldershjem eller en lukket Facebook-gruppe.

* Send en e-post til online@tono.no i forkant av gudstjenesten, gjerne en uke før, med tid og sted og kort beskrivelse av arrangementet. Få med navn på sokn/virksomhet, organisasjonsnummer, fakturaadresse og kontaktperson. Tono tar kontakt tilbake ved behov for ytterligere opplysninger.

* Dersom all musikken som overføres er skrevet av personer som har vært døde i minst 70 år, trengs det ingen avtale.

Hyppig eller permanent overføring

* I noen tilfeller etableres det en permanent ordning der alle gudstjenester for eksempel overføres til sykehjemmet. Dersom det er snakk om en permanent ordning, bør det overveies å inkludere ordningen i lokal grunnordning for gudstjenesten. Denne vedtas av menighetsrådet og godkjennes av biskopen. (Se Alminnelige bestemmelser for Ordning for hovedgudstjenesten under avsnitt C nr. 67 vedr. praktiske forhold. Her nevnes blant annet privat fotografering, lyd- og bildeopptak samt andre faste rutiner.)

Tilhørighet: Sikkerhetsutvalget i Den norske kirke				
	Retningslinjer for overføring av gudstjenester på internett	Ansvarlig: Sikkerhetsutvalget	Dokument id: 0.0.0	
		Utarbeidet av: Nils G. Indahl	Dato: 12.02.20	Revisjon: 1.0
		Godkjent av: Sikkerhetsutvalget	Dato: 27.05.20	Side: 3 av 3

Referanser

Personvernforordningen:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38?q=personopplysningsloven>

Nyhetsartikkel fra Datatilsynet:

<https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2020/direktesending-av-gudstjenester/>